

Pas godt på de nye møbler – det er de bedst tjent med

Tillykke med de nye møbler. Boligen, og specielt møblerne, er en vigtig del af vor tilværelse; derfor pas godt på møblerne. Det er de bedst tjent med. Denne vejledning kan hjælpe med til at få mest mulig glæde af de nye møbler. Alle materialer, der bruges, slides også, og de fleste materialer kræver lidt vedligeholdelse.

Denne vejledning indeholder anvisning på pleje af de mest almindelige materialer. Hvis de nye møbler ikke er nævnt i denne vejledning, så kontakt møbelhandleren, inden der foretages rengøring eller vedligeholdelse.

Fejlbehandles møblerne, er man selv ansvarlig for evt. skader eller forkortet levetid.

Denne vejledning indeholder de mest elementære forhold vedr.:

- Træmøbler
- Stål og aluminium
- Plast
- Linoleum
- Rørplet, rattan, peddigrør m.m.
- Møbelbetræk
- Uld
- Hør
- Bomuld
- Syntetiske fibre
- Læder
- Polstermaterialer
- Madrasser

Møbler leveret af en butik, der udleverer denne vejledning, er omfattet af Møbelgarantien®

Se efter mærket på notaen eller butiksdøren. I visse tilfælde er varen ikke omfattet af garantien, men så vil notaen eller fakturaen indeholde teksten: Ikke omfattet af Møbelgarantien®, reklamationer efter købelovens regler.

Møbelgarantien® forlænger købelovens reklamationsfrist til 30 måneder gældende fra leveringsdatoen, og den sikrer, at butikken omgående efterkommer en afgørelse fra Forbrugerklagenævnet. Det er dog en betingelse, at denne afgørelse er truffet inden 42 måneder fra leveringen.

Møbelgarantien® tilbyder gratis og hurtig behandling af en skønsmand udpeget af foreningen Danske Møbelhandlere. Garantien dækker endvidere, selvom butikken skulle være ophørt, når en evt. reklamation opstår. Ved eventuelle reparationer i garantiperioden forlænges reklamationsfristen efter Købelovens regler (normalt to år). Dog således at der altid er en reklamationsfrist på 30 måneder fra 1. levering.

Garantien omfatter alle nye møbler, senge og madrasser til privat brug i Danmark. Garantien omfatter ikke følgeskader (produktansvar), samt el-dele, motorer og andre elektriske installationer i møbler, senge og madrasser.

Skulle uheldet være ude, skal De først henvende Dem til møbelhandleren. Er der tvivl om en reklamationsberettigelse, kommer Møbelgarantien® ind i billedet. Både De og møbelhandleren kan bede foreningen Danske Møbelhandlere udpege en skønsmand til at vurdere klagen. Denne klagebehandling sker hurtigt og uden omkostninger for Dem; så slipper De for gebyr og lang ventetid i Forbrugerklagenævnet. Skønsmandens afgørelse er naturligvis ikke bindende for Dem, kun for forretningen. De kan altid lade Forbrugerklagenævnet se på sagen, ligesom De kan indbringe sagen for domstolene efter Købelovens regler.

Garantien bygger på et samarbejde mellem foreningen Danske Møbelhandlere og Forbrugerklagenævnet, der anbefaler, at DM først forsøger at løse problemet. De kan bede Deres møbelhandler om en klageformular, eller De kan henvende Dem til

- Danske Møbelhandlere
- Ehlersvej 9, 2900 Hellerup,
- tlf.: 3962 4218, fax: 3962 0719.
- E-mail: info@garanti.dk
- Homepage: www.moebler.com

her finder De også en elektronisk klageformular. Der kan De få råd og vejledning.

Kommentarer og ideer til garantien og vejledningen modtages gerne.

Forhold i hjemmet.

Ikke to familier slider møblerne ens, og De skal være opmærksom på, hvordan møblerne bruges. Er det et hjem med stor trafik af gæster, børn, hunde, katte osv., vil både betræk, maling og lakoverflader slides hurtigere end i husstande med en enlig, der sjældent er hjemme. Alle møbler påvirkes af sollys, og selv det mest farveægte kan falme. Derfor bør alle møbler, både træ, stof og læder, beskyttes mod direkte sollys. Specielt i vinterhalvåret, hvor solen står lavt og kommer direkte ind i stuerne, er gardiner eller persienner påkrævet. Når vi sidder eller ligger i møblerne, kommer kroppen i tæt kontakt med betrækket. Sved kan påvirke læder og stof, og visse mediciner kan give øget svedafsondring og ændre svedens kemi. Vær opmærksom på disse forhold, og sørg altid for en grundig rengøring, det forlænger møblernes levetid. Brug altid demineraliseret vand til pletrensning, afvaskning og evt. behandlinger, det forhindrer kalkpletter.

Mange familier bruger dagligstuen til måltider, der indtages ved sofabordet foran fjernsynet. Vær opmærksom på, at både læder og stof nedbrydes af fedt fra mad, så pas på med at spilde; selv små mængder fedt fra f. eks. popcorn kan starte en nedbrydningsproces. Vælg betræk med stor slidstyrke, lysægthed og gnidægthed, og skån læder og stof mest muligt.

Følg brugsanvisningen

I det efterfølgende står der lidt om de mest anvendte møbelmaterialer. Mange møbler er forsynet med en samlevejledning, vedligeholdelsesanvisning eller brugsanvisning. Det er vigtigt, at den følges, hvis garantien skal gælde. Generelt skal alle møbler, der er skruet sammen, efterspændes, dette gælder specielt træmøbler, bordben, reoler, køjesenge, sofaben og lignende. Spørg møbelhandleren, hvis der er tvivl.

Træmøbler

Træ er et naturmateriale, og møbler af træ vil altid være unikke. Åretegninger og knaster er en del af træets natur, og ikke to træmøbler kan blive helt ens. Træet er i en stadig forandringsproces, der bevirker, at farver og strukturer ændrer sig gennem hele møblets levetid. Mange træsorter har stor farveændring i begyndelsen, lad alle flader stå udækket de første måneder, så undgås "skjolder" efter vaser nips m.v. Jo mere sollys træet udsættes for, jo hurtigere går processen. Ønsker man træet uforandret, kan processerne sinkes ved at beskytte træet mod sollys og forandringer i luftfugtigheden. Vand bør kun anvendes i små mængder - tør straks op, hvis der spildes, og brug en hårdt opvredet klud til aftørring. Massivt træ kan "arbejde", når luftens fugtighed skifter. Det betyder, at f. eks. bordplader kan blive ru eller let buede, og at specielt fyrretræ og bøgetræ kan få "vindridser" - små revner mellem årene. Vindridser er uden betydning for holdbarheden. Massivt ubehandlet træ bør kunne "ånde", således at det kan indstille sig efter luftfugtigheden i rummet. Dæk derfor aldrig massive træmøbler med lufttæt materiale som f. eks. plastic

eller voksdug mere end 12 timer ad gangen. Kan træet ikke ånde, vil det sprække. Dette er særligt udtalt ved bordplader i massiv bøg. Almindelig vellagret og tørret træ er beregnet til en relativ luftfugtighed i rummet på 30 til 60%. Den relative luftfugtighed måles med et hygrometer. Træmøbler bør ikke opbevares i rum, hvor luftfugtigheden er svingende, idet træet "indstiller" sig efter omgivelserne, og ændringer kan ødelægge træet. Undgå derfor uopvarmede lofter, kældre, udhuse og lignende steder. Beskyt træmøblerne mod varme fra gryder, radiatorer o.l. og brug aldrig indendørs møbler i haven eller på terrassen. Stoleben kan smitte af på gulvtæpper, hvis de bliver våde. Husk det, hvis tæppet renses, eller hunden er uheldig.

Ubehandlede og sæbebehandlede overflader.

Aftørring med ren tør bomuldsklud. Snavsede flader kan aftørres med en sæbeopløsning bestående af 1/4 dl sæbspåner til 1 liter demineraliseret varmt vand, lad det køle af til det er lunkent. Brug aldrig brun sæbe. Fjern omgående sæberester med en ren, tør klud. Sæbe er medvirkende til at beskytte træet. Endetræ må ikke "suge", det må kun tørres let over. Ubehandlet træ må ikke være vådt i længere tid, tør straks efter. Bag- og undersider bør også behandles, da pladen ellers kan "slå sig". Se også ovenfor under træmøbler. Grundig rengøring kan ske med en blød børste, husk omgående aftørring. Fedtpletter, der ikke forsvinder ved denne behandling, kan forsøges fjernet med rensed benzol. Når træet er behandlet på denne måde, kan fibrene rejse sig lidt. Slib let på langs ad årene med fint sandpapir nr. 220. Brug ikke ståluld (giver rustpletter). Ubehandlede møbler skal være af teaktræ for at kunne stå ude. Træet vil få en sølvgrå farve med tiden. Andre ædeltræsarter skal behandles med træolie eller anden beskyttelse for at kunne tåle at stå i haven. Træolie vil bevare farven på teaktræ. Skal havemøblet behandles, bør det ske inden, det stilles ud. Derefter rengøres og efterbehandles en gang om året.

Voksbehandlede træmøbler.

Aftørring med tør klud, aldrig en fugtig. Tør straks op, hvis der spildes. Pletter må kun forsøges fjernet, når overfladen er tør. Grundig rengøring kan ske med mineralsk terpentin, husk at tørre efter. Slibning på langs ad årene med fint sandpapir nr. 220. Overfladen skal genbehandles med et tyndt lag møbelvoks, som er egnet til træet. Spørg møbelhandleren og følg brugsanvisningen.

Lakerede overflader.

Brug en ren klud, der er tør eller opvredet i rent vand. Bemærk at visse ældre møbler samt stilmøbler med politurbehandlet overflade, ikke tåler den mindste fugt. Spørg møbelhandleren. De fleste lakker tåler sæbe og milde rengøringsmidler. Er overfladen blevet mat, kan der bruges en god polish, følg brugsanvisningen. Der må ikke anvendes midler, der indeholder silikone. Lakerede overflader bør kun slibes af en fagmand.

Oliebehandlede overflader

Brug en ren, tør klud eller vrid den hårdt i sæbevand eller i mildt opvaskemiddel. Tør straks efter. Bliver overfladen blakket, påføres der olie, alt efter hvilken træsort det er. (Teakolie Palisanderolie Bioolie osv.). Evt. kan der bruges en blanding af 1 del vaselineolie og 2 dele mineralsk terpentin. Er overfladen blevet for olieret, fjernes olien med mineralsk terpentin. Efter aftørring påføres et nyt tyndt lag olie. Følg brugsanvisningen. Der kan evt. slibes let i olien på langs ad årene for at få en jævn overflade. Brug vådslibepapir nr. 320. Bemærk at olieklude kan selvantænde. Læg dem i lufttæt dåse eller gør dem våde og smid dem ud efter brug.

Ludbehandlet træ

Skal efterbehandles med specialmidler. Spørg møbelhandleren og følg brugsanvisningen. Manglende efterbehandling kan udtørre træet og give skader i form af revner, sprækker og buede overflader.

Stål og aluminium.

Tåler næsten alle rengøringsmidler, men fugt kan give rust og misfarvning. Jern

og stål rengøres med en tør klud. Grundig rengøring kan ske med en klud opvredet i sæbevand; husk at tørre efter. Aluminium kan rengøres med en klud med lidt sprit. Er overfladen lakeret, må der ikke anvendes sprit eller andre opløsningsmidler.

Plast.

Der er som regel anvendt melamin eller pvc-folier. Plastoverflader er robuste og tåler både sæbevand og opvaskemidler. Der kan også aftørres med sprit.

Linoleum.

Rengøres med ren tør klud, evt. hårdt opvredet i sæbspånevand. Pletter kan fjernes forsigtigt med mineralsk terpentint. Linoleum skal en eller to gange om året (ikke mere), påføres specialvoks spørg møbelhandleren og følg brugsanvisningen.

Rørflet, rattan peddigrør og andre plantefibre.

Manillamøbler er normalt malede, bejdsede eller lakerede. De rengøres med en opvredet klud (demineret vand) eller støvsuges. Vedligeholdelse er ikke særlig påkrævet bortset fra meget tørre rum. Brug specialolie eller tør møblerne over med en opvredet klud, evt. sæbspånevand. Husk bagsiderne, der ofte er ubehandlede. Hvis møblerne ikke bruges om vinteren, bør de opbevares i tørre velventilerede rum. Behandling med specialolie, evt. linolie og terpentint, modvirker dannelse af mug og svamp under opbevaringen. Specialolie kan også bruges til almindelig vedligeholdelse og kan ofte fjerne pletter efter skosvæerte m.v. Sæbevand og oliebehandling bør ikke blandes.

Møbelbetræk.

Kan være fremstillet af plast, naturfibre eller syntetiske fibre. Husk at beskytte mod sollys. Til almindelig brug bør lysægtheden ikke være under 4 (skala fra 2 til 8).

Plast, Læderlook, Rulook

Er syntetiske materialer der kan være behandlet på forskellige måder. Cigaretgløder kan smelte i materialet og efterlader små huller. De fleste tåler vand og sæbevand, men spørg møbelhandleren og følg brugsanvisningen.

Uld

Er både smudsafvisende og elastisk. Gløder, der fjernes omgående, efterlader ingen mærker. Uldstof kan i begyndelsen afgive lidt overskuds fibre fra overfladen "pilling". Dette har ingen betydning for kvaliteten.

Hør

Har en god slidstyrke, men tåler ikke at blive "knækket". Hør bør ikke anvendes på meget bløde puder. Hør er ret modtageligt overfor smuds.

Bomuld

Har god slidstyrke, men påtrykte mønstre er ikke modstandsdygtige over for slid og sollys. Groft tøj som denim osv. slider hårdt på bomuld. Bomuld er uegnet til møbler, der udsættes for meget sollys eller stort dagligt slid, specielt børstet bomuld bør kun benyttes, hvor der er meget lidt slid. Vær forsigtig med at rense bomuld, farven kan ændre sig. Løstvævede bomuldsstoffer er uegnede til møbler. Er betrækket aftageligt, så se efter vaskeanvisning før vask. Er der ingen anvisning, kan stoffet ikke vaskes. Meget få møbelstoffer tåler vask.

Syntetiske fibre

Polyester, nylon, polypropylene m.v. er slidstærke og lette at holde. Gløder efterlader små huller.

Møbelbetræk med luv, f.eks. velour skifter tilsyneladende farve, når lyset kommer fra forskellige retninger. Det samme kan ske, hvis luven trykkes ned. Dette er ikke en fejl, men naturligt for stoffet. Uldvelour har en større

genrejsningsevne end de fleste syntetiske velourstoffer. Farveændringer er lysfænomener og har ingen betydning for slidstyrken.

Microfibre er også syntetiske fibre. De er normalt både slidstærke og lette at holde. Microfibre sælges under forskellige navne f.eks. Alcantara, og der findes billige efterligninger. De fleste microfibre svækkes i våd tilstand og tåler ikke at der grides under pletrensning. Følg vejledningen eller spørg møbelhandleren.

NB! Møbelbetræk kan normalt ikke vaskes. Vedligeholdelsen er støvsugning og evt. pletrensning. Tag aldrig betrækket af hynder uden at spørge møbelhandleren. At betrækket er aftageligt betyder ikke, at det altid kan renses eller vaskes. Se efter om der er påsyet vaske-/rensevejledning. Er der ingen mærker, så spørg møbelhandleren, før De foretager vask eller rens. Der findes renserier, der påtager sig specialrens af møbelbetræk. Få garanti for krympning.

Pletrensning af møbelbetræk skal ske med forsigtighed. Få råd hos møbelhandleren eller køb Forbrugerstyrelsens pjece "På pletten".

Mørke farver kan i begyndelsen give afsmitning på hvide stoffer, hvis de grides mod hinanden. Vær opmærksom på f.eks. nye cowboybukser mod en hvid stofsofa. Eller en mørk uldsofa mod hvide benklæder.

Læder.

Ægte læder er et rent naturprodukt, derfor er det på samme måde som med træ, der er ikke to huder, der er helt ens. Hudens udseende og egenskaber varierer også efter, fra hvilken del af dyret den er skåret, og hvilke påvirkninger den har været udsat for. Man kan skære uden om de værste uregelmæssigheder, men så bliver læderet dyrt, eller man kan dække med lak og farve, men så bliver læderet lidt stivere og mere plasticagtigt, men til gengæld mindre sart. Normalt søger producenten for at placere de mest synlige uregelmæssigheder bag på eller udvendigt på møblet. Det er vigtigt, at man gør sig klart, hvad man ønsker, og sammen med møbelhandleren finder det læder, der svarer til behov og pengepung. De uregelmæssigheder, der altså ikke er fejl, men helt naturlige, kan være:

- Sår efter rifter og flænger fra grene, torne eller pigtråd. Er såret vokset sammen, er der ingen svækkelse af læderet.
- Rynker der kan være af forskellig art fra dyr til dyr. Disse rynker kan anes i det færdige læder og er med til at fremhæve, at der er tale om et naturprodukt.
- Ætsningsskader fra f. eks. gødning der har ætset mærker på huden.
- Svamp og ringorm, findes på mange dyr.

Disse uregelmæssigheder er kendetegnet for ægte læder, og adskiller det fra plastic.

Læderet kan være fra okser eller bøfler. Bøffellæder har en grovere struktur og har større variationer i udseendet. Svineskind er uegnet til møbellæder.

Læder garves på flere måder. Mest anvendt til møbler er chromgarvning. Syntetisk garvning uden chrom er en ny metode, der skåner miljøet. Den bruges på enkelte danske produkter. Læderet farves enten med anilin, hvilket giver den mest naturlige overflade, eller det dækfarves. Dækfarve trænger ikke ned i læderet på samme måde som anilin.

Det er umuligt at sige, hvad der er bedst, det er et spørgsmål om smag og temperament. Læder med en meget tyk dækfarve, evt. påtrykt en kunstig narv, har ikke mange af læderets egenskaber og kan i værste fald krakelere. I den prisklasse er kunslæder ofte bedre.

Alt læder bør beskyttes mod sollys og stærk varme. Hold møblerne i god afstand fra sydvendte vinduer, brændeovne, radiatorer m.v. Læder har som regel mindre lysægtighed end stof, det lækre anilinlæder falmer mest.

Fedt nedbryder læder på samme måde, som det nedbryder stof. Undgå at spilde eller krumme med fedtholdig mad, snacks osv.

Lædertyper.

Læder med overfladebeskyttelse har en rimelig lysægthed og er let at holde. Det modstår de fleste brugspåvirkninger. Overfladebehandlet læder rengøres med en blød klud, evt. opvredet i demineraliseret vand. Grundig rengøring kan ske med sæbespånepand, 1/4 sæbespånepåner til 1 liter varmt vand, afkøles før brug. Undgå at gnide for kraftigt på læderet. Evt. sæberester poleres væk med en tør klud. Der kan også bruges et specialmiddel, der samtidig er med til at holde læderet smidigt. Spørg møbelhandleren om, hvad Deres læder har bedst af. Det er normalt ikke nødvendigt at tilføre læderet yderligere fedtstof. Creme og olie må kun bruges med stor forsigtighed og efter brugsanvisningen. Er overfladen slidt igennem, kan olie og creme give grimme skjolder.

Læder med lidt overfladebeskyttelse - semianilin - har næsten samme egenskaber, men er lidt mere smidigt og lidt mindre lysægte. Vedligeholdelse og rengøring som ovenfor.

Læder uden overfladebeskyttelse - ren anilinlæder - er blødt, lækkert og smidigt. Lysægtheden er ikke stor, som regel 4 og derunder, hvorfor det bør beskyttes mod direkte lys. Det opsuger let væsker og fedt f.eks. fra håret og det bliver ofte mørkere i brug. Det vedligeholdes på samme måde som overfladebehandlet læder, men det tåler ikke almindelig lædercreme eller olie. Enkelte typer tåler heller ikke sæbespånepåner - spørg møbelhandleren. Anilinlæder kan ikke pletrensnes. Der findes efterbehandlingsmidler, der kan forbedre brugsegenskaberne på visse anilintyper - spørg møbelhandleren.

Ruspalt har ingen narv, det er kødsiden af huden. Det rengøres og vedligeholdes som anilinlæder.

Brug aldrig opvaskemidler, sulfo, opløsningsmidler eller andre rensmidler på læder.

Polstermaterialer.

Der anvendes stålfjedre, gummigjorde eller plader som bund, og der polstres med polyether- eller koldskum og fibervat. I puder kan der være skum, granulat, fibervat, fjer, dun eller kombinationer. Polydun, som er en kombination, kan, hvis den anvendes i sædepuder, have en lidt kortere levetid end andre typer pudefyld. Polstringen skal ikke vedligeholdes, den kan evt. støvsuges. Al polstring ændrer sig i brugen, ombyt derfor puderne hvis det er muligt, og sid ikke altid samme sted, derved opnås, at polstringen "sætter sig" mere jævnt over hele siddefladerne, og den kommer mindre "ud af facon" efter brugen. Er polstringen udsat for hårdt brug, f. eks. tunge personer, eller kontinuerlig brug dagen igennem, skal der vælges en hårdere polstring med stor genrejsningsevne. Søg råd hos møbelhandleren. Mange løse puder skal bankes let for ikke at falde sammen, det gælder altid ægte dun, som er uden bæreevne. Spørg møbelhandleren om den rigtige behandling.

Madrasser.

Madrasser kræver ikke megen vedligeholdelse, det gælder alle typer. Men som med polstermøbler sker der en vis "sætning" i materialet, dette har ingen indvirkning på støtte- og bæreevne i øvrigt. Sætning kan modvirkes ved, at man vender sin madras ofte. Der skal byttes om på hoved- og fodende, og hvis det er muligt også på for- og bagside. Boxmadrasser har løs topmadras, denne bør også vendes. Mange topmadrasser tåler ikke vask. Se efter vaskemærke eller spørg møbelhandleren. Bruges der strækklagen over madrassen, skal topmadrassen ligge ovenpå strækklagenet. Topmadrassen dækkes med det almindelige lagen. Kommer topmadrassen direkte ovenpå boxmadrassen med strækklagenet over begge, kan der opstå stort slid. Madrasser skal støvsuges, og pletter kan fjernes, hvis bolsteret kan tåle rensmidlet, der i mange tilfælde

kan være rent demineraliseret vand. Det er vigtigt, at madrassen er ventileret. Der skal ikke blot luftes ud flere gange dagligt, men madrassen må ikke ligge på et kompakt underlag, hvor fugten ikke kan slippe ud. Masonitplade o.lign. under madrassen kan forårsage fugtskader, der ses som mørke skjolder af mug eller skimmel. Jo mere kompakt madrassen er, jo mere er udluftning påkrævet. Skum og latex er gode materialer med fin komfort, men de kræver god ventilation i rummet. Mange madrasser lægges i senge med elevationsbunde. Disse kan hæves og indstilles manuelt eller elektrisk. Madrassen skal være konstrueret til dette formål. Vær opmærksom på, at nogle bunde ikke tåler, at man sidder på hjørnerne, når de er hævet. Spørg møbelhandleren, hvad Deres bund kan tåle.

Denne vejledning er udarbejdet af foreningen Danske Møbelhandlere, og er godkendt til forbrugeroplysning i forbindelse med Møbelgarantien®.

DMVEDL. – 6/2002